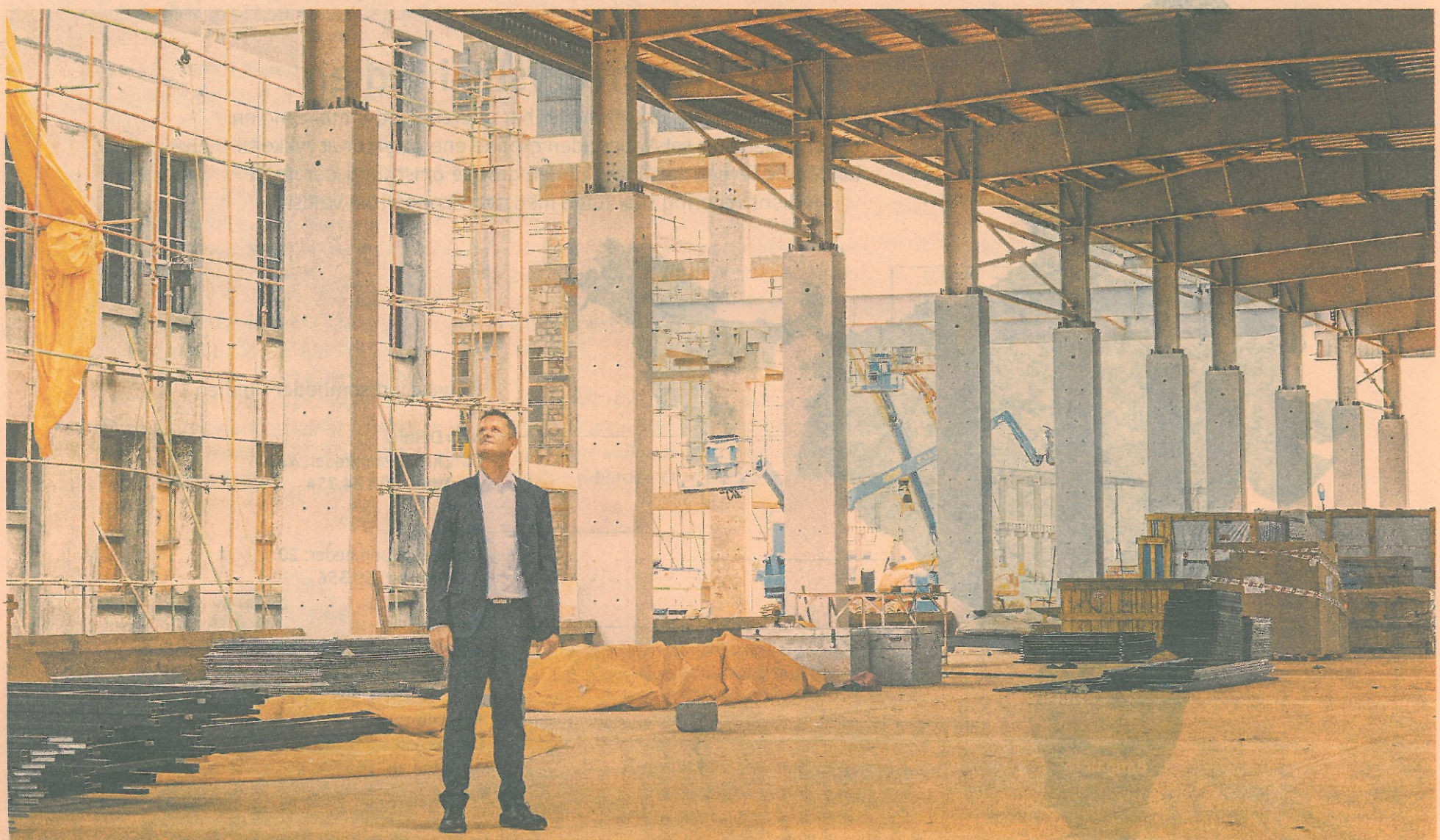
BØRSEN.
BÆREDYGTIG
tirsdag 21. september 2021

Indien suger vindsektorens leverandører til sig

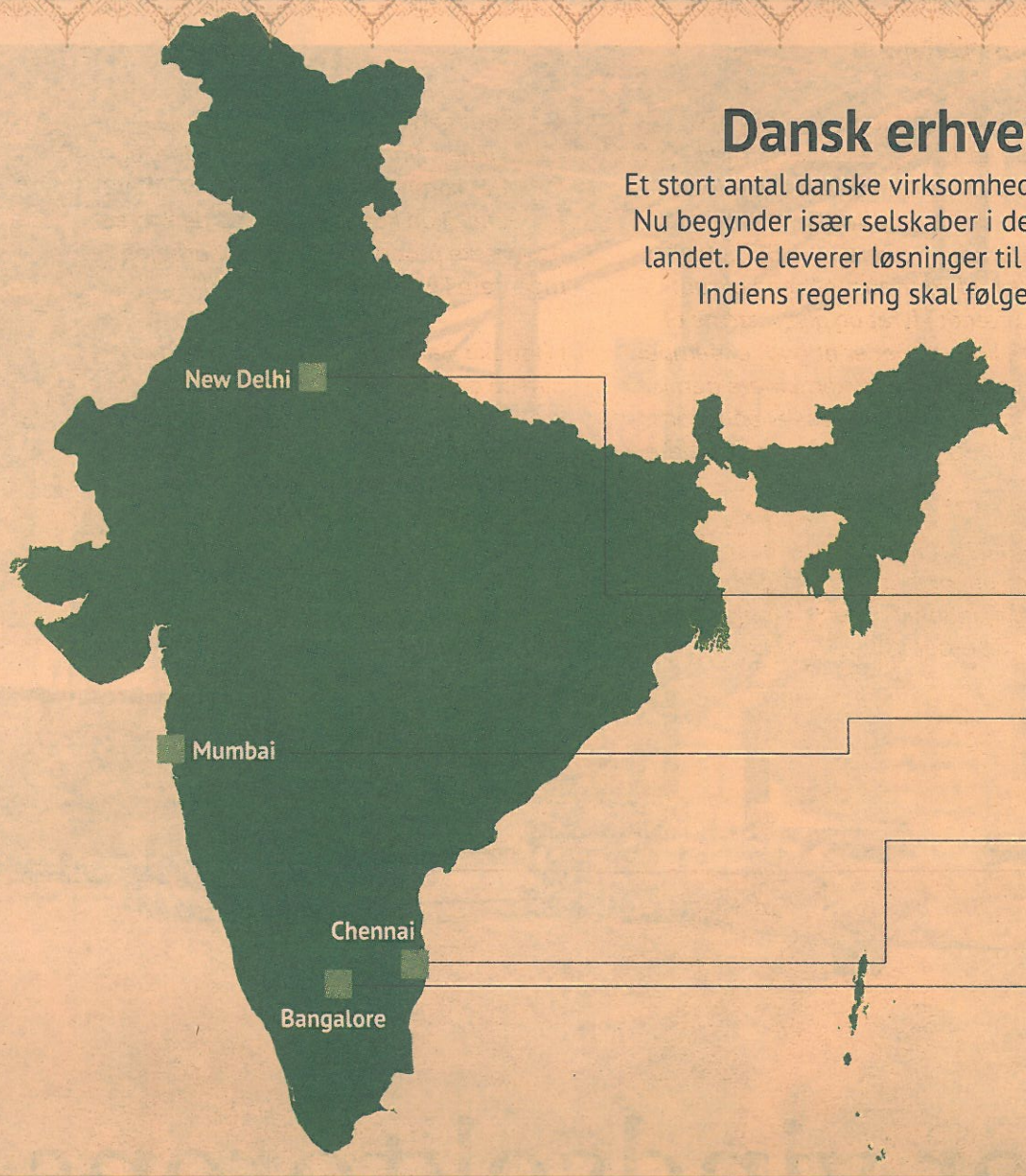
Tema: Indiens økonomi vokser hastigt, og landet har enorme planer for udvikling af vedvarende energi. Danmark skal ifølge klimaminister Dan Jørgensen spille en hovedrolle. Nu rykker virksomheder millionsatsninger mod landet.

- Støberiet Baettr investerer 500 mio. kr. i ny fabrik
- Minegigant slås med kontrol af global klimastrategi
- Danmarks første klimaambassadør skal sikre pladsen ved forhandlingsbordet

Foto: Simon Fals

Dansk erhvervsliv i Indien

Et stort antal danske virksomheder har allerede aktiviteter i Indien. Nu begynder især selskaber i den grønne energisektor at rykke til landet. De leverer løsninger til den grønne omstilling, der ifølge Indiens regering skal følge med den økonomiske vækst

Danske virksomheder i Indien

New Delhi:
Danske virksomheder: **32**
Ansatte i alt: **134.754**

Mumbai:
Danske virksomheder: **20**
Ansatte i alt: **59.356**

Chennai:
Danske virksomheder: **12**
Ansatte i alt: **7743**

Bangalore:
Danske virksomheder: **23**
Ansatte i alt: **5654**

Danske virksomheder i Indien

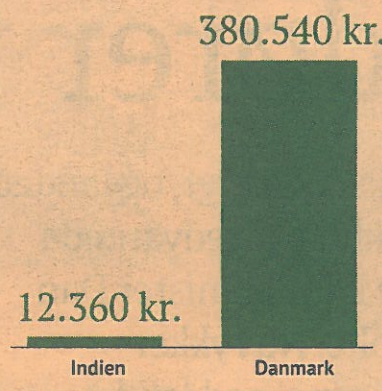
120

danske virksomheder ejer kontorer eller produktion i Indien

200.000

ansatte er beskæftiget af danske virksomheder i landet - det største antal i noget land uden for Danmark

Bnp pr. indbygger

Bnp-tilvækst

7-8%

forventes bnp-tilvæksten at være i Indien i årene 2021-2023

Energiproduktion

100 GW

vedvarende energiproduktion opnåede Indien i 2021 - i EU er tallet omkring 180 GW

450 GW

er Indiens målsætning for vedvarende energiproduktion i 2030 - det svarer til Europa-Kommissionens målsætning for hele EU i samme periode

CO2-udledning

2,35 mia. ton

CO2 udledte Indien i 2020. Det svarer ca. til den samlede udledning fra EU's medlemslande

1,6 ton

CO2 er gennemsnitsudledningen pr. indbygger i Indien, sammenlignet med et globalt gennemsnit på 4,4 ton pr. indbygger

Internet og elektricitet

40%

af elektricitetsbehovet i Indien skal dækkes af vedvarende kilder i 2030

700 mio.

indere, ud af befolkningen på 1,3 mia., fik adgang til elektricitet mellem 2000 og 2018

Investering og eksport

6,1 mia. kr.

havde danske virksomheder samlet investeret i Indien ultimo 2018

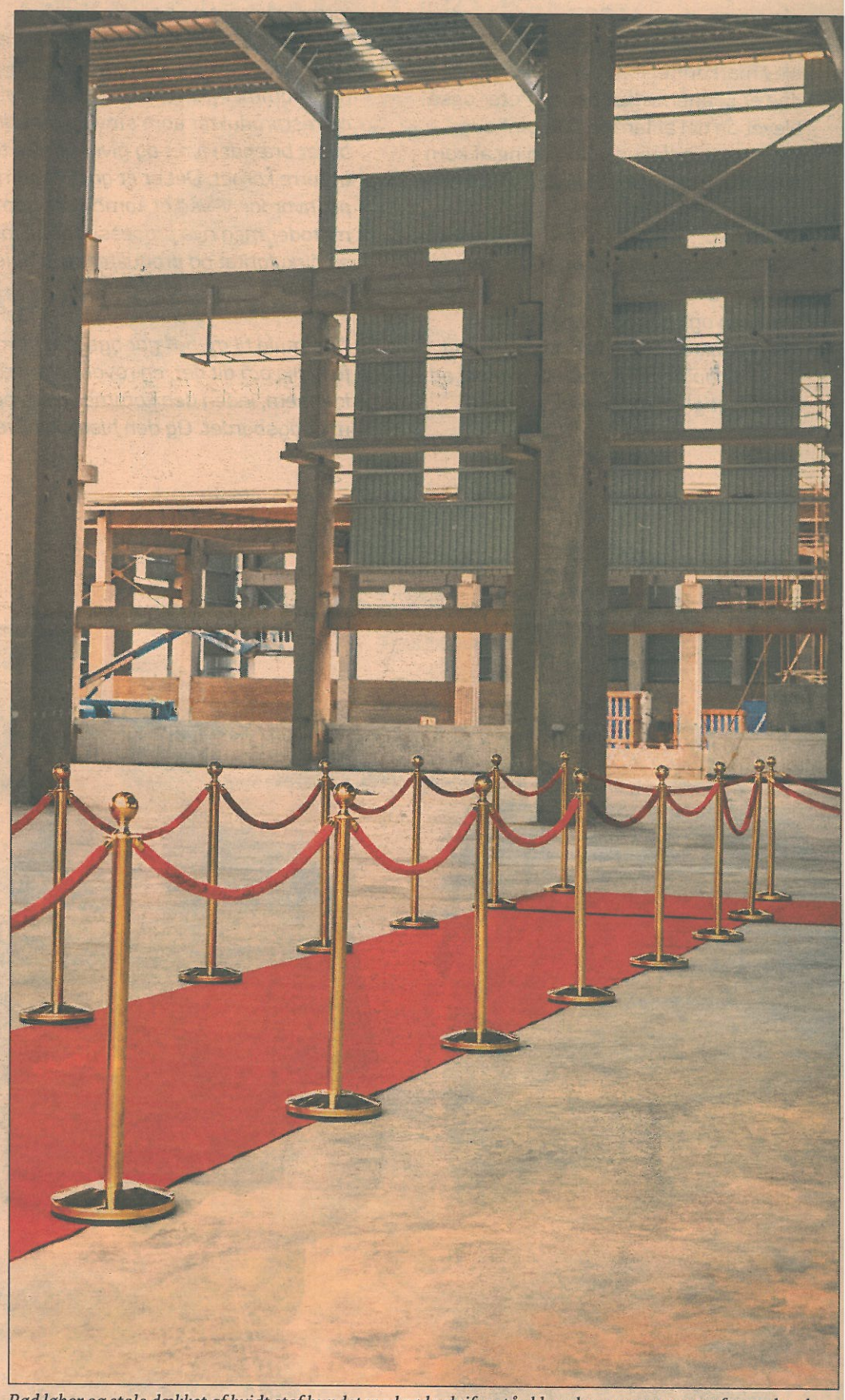
3,57 mia. kr.

var den samlede danske eksport til Indien i 2020

BØRSEN.FAKTA Kilde: Dansk Industri og Danmarks ambassade i Indien • Grafik: Janne Gad

Støberiet slæber grønt

En investering på ca. 500 mio. kr. gør nu det danske selskab Baettr til den største danske investering i Indien, mens flere og flere virksomheder i den grønne energisektor rykker mod landet

Rød løber og stole dækket af hvidt stof bundet med røde sløjfer står klar, da repræsentanter fra en dansk erhvervsdelegation besøger Baettr's støberi.

Frederik Vincent, Chennai
Foto: Simon Fals, Chennai

Peter Pallishøj taler roligt, jysk og lavmælt. Stemmen overdøver akkurat lyden af minibussen, der skramler på den hullede grusvej og dytter om kap med osende knallerter og gamle toyotaer. Et airconditionanlæg brummer i baggrunden, men et par svedperler viser sig i bunden af det tætklippede, leverpostejfarvede hår, og det mørke jakkesæt klæber til lædersæderne.

Direktøren for den danske støberivirksomhed Baettr er på vej til industriområdet Madhavaram. 55 kilometer nordøst for den sydindiske storby Chennai.

"Vestas har presset meget på hos os, og det er en del af vores femårige kontrakt, at vi skal gå ind i Indien. Men vi har selv kigget på landet de seneste fire år, fordi vi kan se og mener, at der virkelig kommer til at ske noget på indenrigssalget," siger han.

Potentialet skal forløses med et nyt, specialdesignet støberi. Som leverandør af stålkomponenter til vindmøllers styrehuse står virksomheden i øjeblikket til at blive den største danske investering i Indien med 500 mio. kr.

Den indiske satsning skal ifølge planen levere 40 pct. af virksomhedens omsætning i 2025.

"Det er jo ikke ubetinget, at vi får succes, men det hjælper at have en strategisk partner som Vestas, og så har vi lagt en strategi for, hvordan vi også kan byde os til hos andre kunder," siger direktøren for støberikoncernen med 1200 ansatte og en omsætning på den pæne side af 1,5 mia. kr.

De danske indflyttere

Virksomheden er kun en lille del af en dansk bevægelse mod det asiatiske land, hvor især underleverandører til vindindustrien begynder at gøre entré.

Af dem kan bl.a. nævnes Cubic, Blue Power Partners, Hove og Ymer Technologies, der alle er i gang med eller planlægger store millioninvesteringer.

Hastig økonomisk udvikling i landet samt tårnhøje ambitioner for vedvarende energi tiltrækker de danske virksomheder. Imens spiller handelskrigen mellem USA og Kina og forespørgsler fra storkunderne også en tydelig rolle.

"Vindindustrien i Indien har importeret meget fra Kina, men der er kommet ret høje toldsatser nu. Og så har markedet i USA brug for alternativer til den kinesiske produktion, der også er pålagt høje tariffer," siger Peter Pallishøj, der forventer, at ca. halvdelen af produktionen fra det nye støberi skal eksporteres.

På ruten til Baettr's fabrik passerer indere i bare tæer og farvestrålende sarier, den traditionelle klædedragt for indiske kvinder, langs vejen. Imens skifter bygningerne på få meters afstand mellem firkantede huse i sten til ukurante lerhytter dækket med sorte sække og presenninger som tag.

Her væk fra byerne tyder intet på, at Indien udvikler sig mod at blive et af verdens største markeder for vedvarende energi. Ikke desto mindre er det forventningen fra det Internationale Energi Agentur (IEA), Indien selv og blandt andre Danmark, der i september 2020 indgik et strategisk energipartnerskab med landet.

Et samarbejde, der finansieres med 60 mio. kr. fra den danske klimapulje og skal sikre, at Danmark er med i missionen om at udbygge 450 GW vedvarende energi i Indien frem mod 2030. Derved skal 40 pct. af Indiens elektricitetsbehov dækkes af ikkefossile kilder.

Det svarer til flere hundrede gange den danske produktion, og en indfrielse af målsætningen forventes at skabe op mod 1,3 mio. job, viser beregninger fra den indiske tænketank CEEW.

Den udvikling kan og skal Danmark spille en hovedrolle i, fortæller klimaminister Dan Jørgensen (S). Han er i Indien for at besøge danske virksomheder og indiske ministre, der skal danne rammerne for en voksende produktion af vedvarende energi.

"Vi har jo kun et 2030-mål, fordi vi håber, det kan påvirke resten af verden. Vi står for 0,1 pct. af verder husgasudledning, så selv hvis vi de hele Danmark ned i morge det ikke betyde noget for klima ger Dan Jørgensen og tilføjer:

"Og så er der rigtig gode muli for at lave forretning herude."

Mindre strøm, varme og s

Tilbage i den hvide minibus fors fattigdom, forladte byggerier o kelvorne træstilladser ud af syr franske dækgigant Michelins k le fabrik toner frem og indkaps

FAKTA
Baettr i Indien

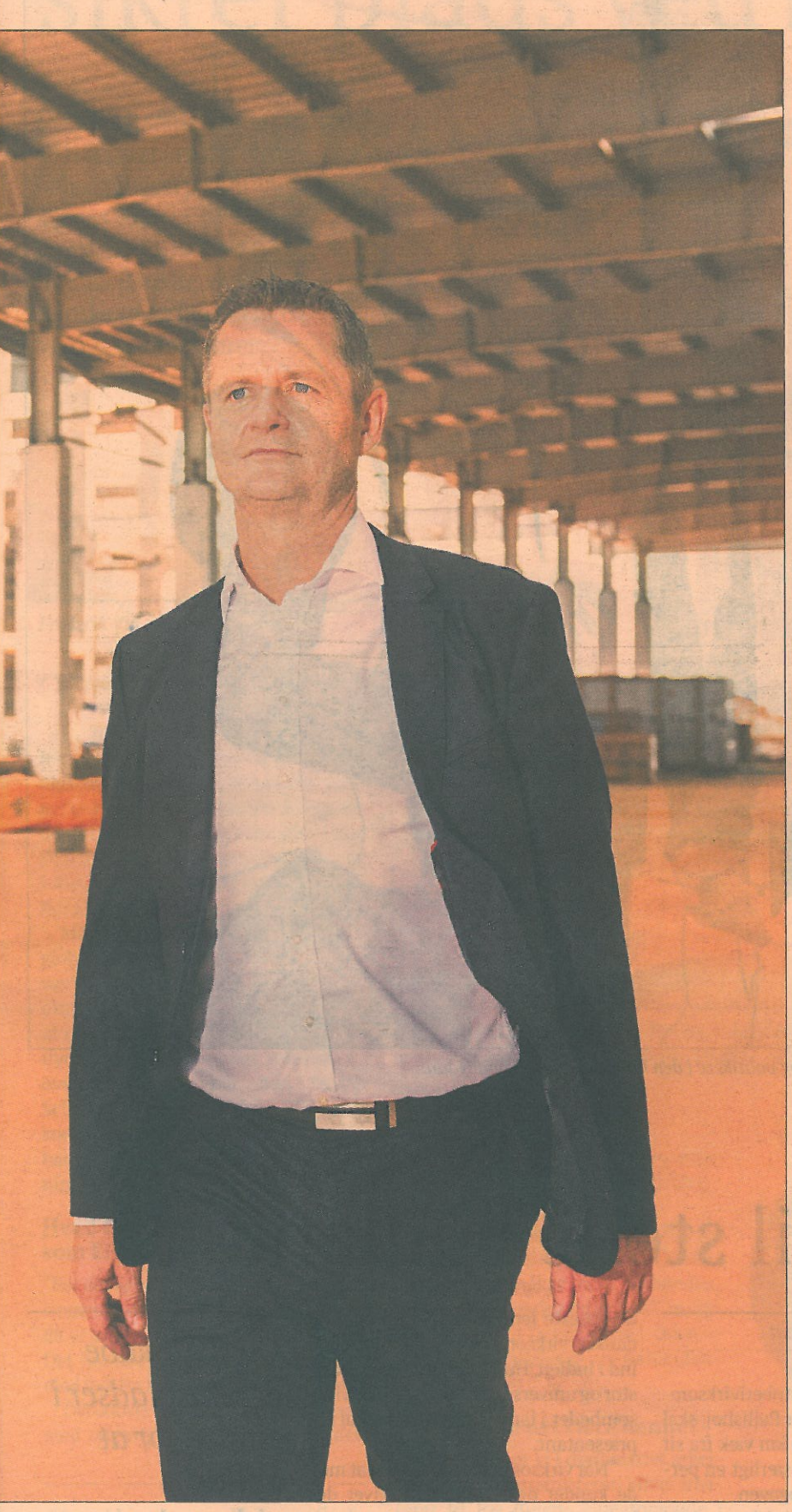
STØBERIET i Chennai skal beskæftige op mod 500 ansatte.

BYGGERIET gennemføres samlet gennem tre faser, hvoraf den første afsluttes i 2021.

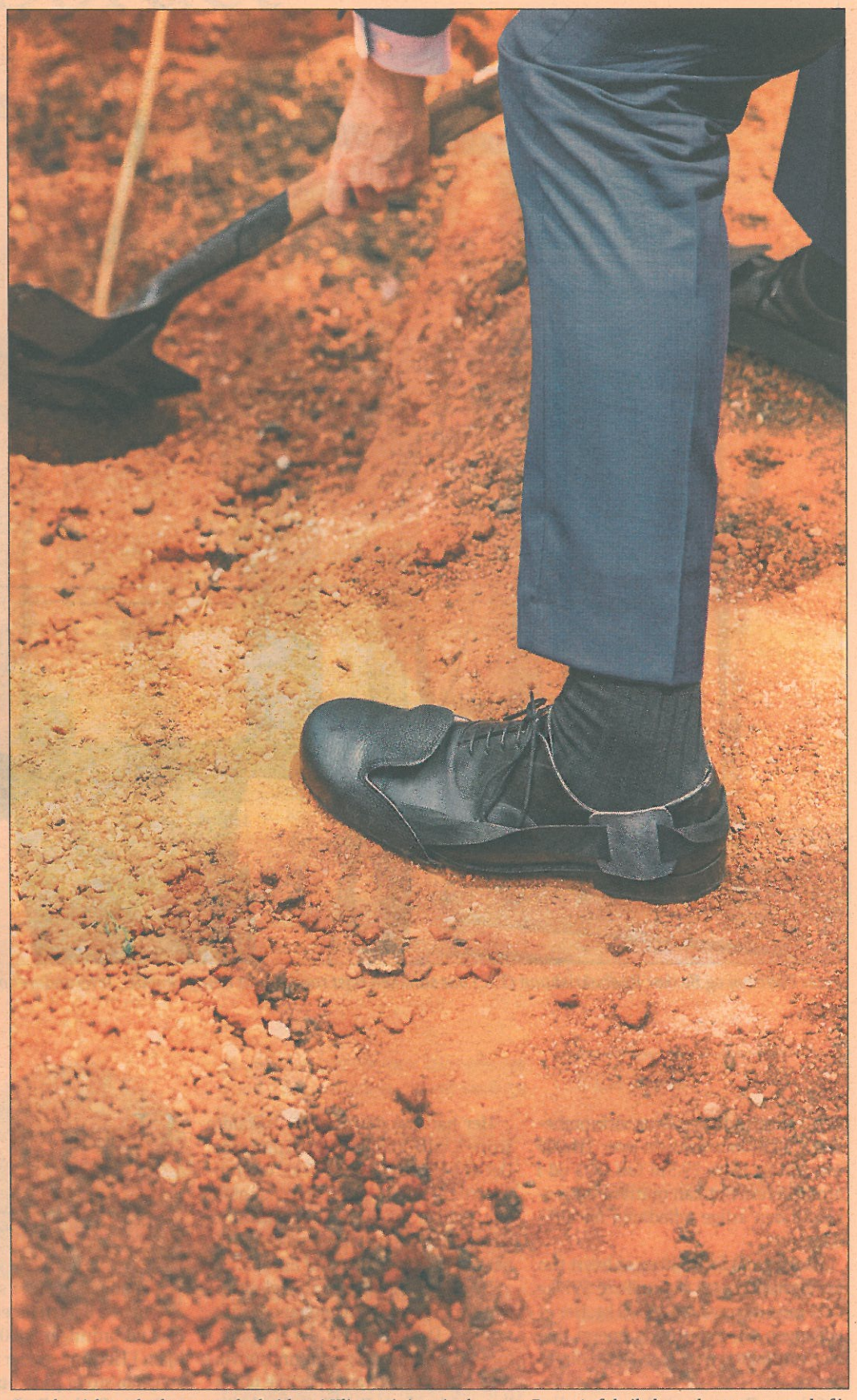
KAPACITETEN forventes at blive 30.000 ton stål i 2022 og 100.000 ton i 2028, hvor den sidste fase afsluttes.

I DIREKTE forlængelse af Baettr's støberi forventes virksomheden Wheels India at bygge fabrik næste år. Selskabet forarbejder stålelementerne fra støberiet og sparer ved planen store logistikomkostninger og transport.

ål tværs over kloden

Baettr's støberi skal være produktionsklart i 2021. I så fald har byggeriet kun taget et år, og det skyldes især gode forhold til myndigheder i Chennai, mener Peter Pallishøj.

Danske virksomheder og medarbejdere i Klimaministeriet besøger Baettr's fabrik, hvor departementschef i Klimaministeriet, Lars Frelle Petersen, plantede et træ.

ørkenlignende industriområde, hvor skelettet af Baettr's støberi vokser dag for dag.

"Det er jo egentlig et støberi, og typisk laver man bare en firkantet bygning og propper alt derind. Her har vi prøvet at tænke alle processer igennem og redesignet store dele af arbejdet for at spare energi," siger Peter Pallishøj tydeligt fascineret af de nye byggemuligheder.

Ifølge ham kommer de bl.a. til at spare 90 pct. af det vanlige energiforbrug på ventilation. Imens gør et nyt system det muligt at opbevare de 150 ton tunge støbemasser til stålelementerne ved siden af kedlerne, der smelter råjern ved 1600 grader.

Det er jo ikke ubetinget, at vi får succes, men det hjælper at have en strategisk partner som Vestas

Peter Pallishøj, direktør, Baettr

"Det sparer store mængder energi, at vi ikke skal flytte det smeltede metal mere end højst nødvendigt," lyder det fra Baettr-direktøren, der langsomt går gennem byggeriet.

Et par stålsnuder er nu spændt på de blankpudsede lædersko, og sveden bliver hjulpet på vej af den tunge, hvide beskyttelseshjelm og en neongrøn refleksvest. Når Baettr's tonstunge stålelementer støbes, sker det i en indkapsling af sand. Kutymen er derefter at sætte elementet på et ekstremt stærkt vibrerende bord, så sandet falder af.

"Men det slider enormt på udstyret, og det støver helt vildt. Nu har vi udviklet en metode, hvor vi i bund og grund graver emnet fri med en maskine. Det støver ikke, det larmer ikke og det bruger langt mindre energi," fortæller Peter Pallishøj.

Energioptimering er nødvendigt i

Fortsættes på side 6

Peter Pallishøj og Baskar Radhakrishnan (T.h.) har sammen rejst rundt for at besøge kunder, leverandører og politikere i den indiske region Tamil Nadu.

den tunge industri, hvor virksomheden i 2020 forarbejdede over 111.000 ton stål og ledte 79.516 ton CO2 ud i atmosfæren. Det kan omtrent omregnes til den årlige udledning fra 4677 danskere.

Baettrs mål for 2030 er, at hvert ton færdigstøbt metal skal udlede 397 kg CO2 mod de nuværende 715 kg. Her er adgangen til vedvarende energi den vigtigste faktor, fortæller Baettr-direktøren.

Selvom Baettr installerer solceller på støberiets tag, dækker det kun strømforbruget til belysning, kaffemaskiner og computere.

Der er lang vej igen og brug for kraftig vindenergi i området, hvis selskabet skal kunne indfri målsætningen om at halvere sit samlede CO2-aftryk fra produktionen i 2030.

Vinden mangler i Chennai

I den indiske middagshede klør den danske direktør sig let på siden af kinden og rynker brynene en anelse, imens han kigger på den gigantiske betonkonstruktion, han er ved at opføre.

"Der er rigtig mange ting, vi selv kan hjælpe på vej inden for virksomhedens fire vægge, men de helt store takter er ude af vores hænder."

Her har han de indirekte, såkaldte scope 3, udledninger af CO2 i tankerne. Det er belastningen fra f.eks. leverandørerne af råjern, og her er det langt fra alle, der har fokus på klimabelastning eller i det hele taget leverer data derpå, når man kommer uden for Europa.

"Og vi har slet ikke en størrelse til at diktere noget som enkeltstående virksomhed. Det er en rejse, der er i gang, i forhold til politik og samfundsudvikling. Men vi kan stadig påvirke udviklingen," forklarer Pallishøj, der det seneste år er rejst til Chennai en gang om måneden.

Herningenseren, der tidligere har været udstationeret i Kina, har gået til kulturtræning, besøgt andre virksomheder og gjort sig bekendt med regionen og dens politik.

Særligt de fysiske møder med embedsmænd og politikere i regionen, Baettr har haft det seneste år, giver ham tro på, at den vedvarende energiproduktion kommer til at vokse markant og hurtigt.

"Det at komme herned og se folk i øjnene er ekstremt vigtigt. Både hvad gælder ansatte, samarbejdspartnere og politikere. Du kan simpelthen ikke få det forhold eller den indflydelse fra en teams-forbindelse."

Vær til stede i udlandet

Frederik Vincent, Chennai

Når adm. direktør i støberivirksomheden Baettr, Peter Pallishøj, skal løse udfordringer 9000 km væk fra sit hjem i Herning, er der særligt en person, han stoler på til opgaven.

Det er Baskar Radhakrishnan, der i dag leder Baettr's udvikling i Indien. De to arbejdede tidligere sammen i Vestas, og for to år siden hentede Peter Pallishøj den indiske ingeniør med 12 års erfaring fra vindbranchen.

Med indisk baggrund og dansk statsborgerskab er han bindeleddet mellem Baettr-direktøren og de dele af den indiske kultur, man ikke kan læse sig til.

"Det er hjælp med helt små ting, som hvordan man opfører sig hos en kunde til store opgaver, som at få sat møder op med ministre. Det har blandt andet gjort, at vi har en rigtig god kontakt til politiet hernede, der har hjulpet os, hvis der har været udfordringer under byggeriet," siger Peter Pallishøj.

Bente Toftkær er chef for Dansk Industris indiske kontor i Mumbai og har de seneste fem år hjulpet op mod 30 danske virksomheder med at trænge ind i Indien. Hun fortæller, at det er en stor og universel fordel for danske virksomheder i landet at have en lokal repræsentant.

"Når virksomhederne skal ud at møde kunder og leverandører giver det bare noget andet, at de er repræsenteret af en person, der kender kulturen og sproget," fortæller hun.

Den holdning bakker Hans Peter Kyk op. Han er specialrådgiver hos den danske ambassade i Indien og har rejst størstedelen af sit arbejdsliv, hvoraf de seneste 17 år blev brugt hos milliardkoncernen Kamstrup, der laver teknologiske løsninger til vand- og energisektoren.

På B2B-markedet er det også vigtigt, at man inkluderer lokalbefolkningen i sin produktion, tilføjer han.

"Du skal skabe arbejdspladser i landet, for at andre virksomheder rigtig får et godt øje til dig. I kulturer, hvor relationer betyder så meget, kan du ikke bare sende produkter fra Danmark og regne med, at de tager imod dem."

> *Du skal skabe arbejdspladser i landet, for at andre virksomheder rigtig får et godt øje til dig*
>
> Hans Peter Kyk, seniorrådgiver, ambassaden

Danmarks første klimaambassadør sikrer plads ved bordet

Danmark samarbejder med 19 nationer om at sænke belastningen på klimaet. Tomas Anker Christensen har siden 2019 været bindeled mellem den danske regering og verdens vigtige klimaaktører

Danmarks klimaambassadør, Tomas Anker Christensen, ved den danske ambassadørresidens i New Delhi, Indien. I september besøgte han landet for at pleje det strategiske samarbejde, landene indgik i 2019. Foto: Simon Fals

Frederik Vincent, New Delhi

Tomas Anker Christensen. De færreste danskere kender formentlig indgående til diplomatens arbejde, men i krydsfeltet mellem diplomati, politik og klimaudfordringer er han et fremtrædende ansigt. Siden februar 2020 har han fungeret som Danmarks første klimaambassadør, og i dag rejser han mellem de 19 lande, vi har klimasamarbejde med.

Målet er dansk politisk indflydelse i global klimapolitik. Midlet et stort netværk af politikere, embedsmænd og eksperter over hele verden og evnen til at oversætte danske værdier. Hyppige flyture er et nødvendigt redskab, og over sommeren har han besøgt Schweiz, England, Frankrig, USA, Sydkorea og senest Indien, hvor Danmark har en markant rolle i landets udbygning af vedvarende energi.

Hvad er dine vigtigste opgaver som klimaambassadør?

"For det første repræsenterer jeg regeringen og understøtter ministrene, når de er ude at rejse, men også hjemme. Det har betydet mange Zoom-møder med folk fra hele verden det seneste år.

Derudover arbejder jeg sammen med udenrigstjenesten, ambassaderne og Udenrigsministeriet for at hjælpe dem med at oversætte, hvad der sker i Danmark, indenfor klima, til udenrigspolitik og erhvervspolitik. Det handler om at omsætte den politiske vilje i Danmark til konkret politik ude i verden.

Det kommer ikke af sig selv, at Danmark får en væsentlig placering i verdens klimadebat

Tomas Anker Christensen, Danmarks klimaambassadør

Det betyder også, at vi arbejder med områder som udfasning af kul, olie og gas samt opskalering af vedvarende energi. Den del er meget forretningsorienteret.

Så er jeg også regeringens spydspids i forhold til tilrettelæggelsen af klimaforhandlinger. Ikke som forhandler, men som netværksskaber med de vigtige aktører, så Danmark hele tiden er med, hvor samtalerne om forhandlingerne sker."

Hvor kunne det være henne?

"Det er f.eks. at vi i diplomatiet arbejder for, at statsministeren bliver inviteret til Joe Bidens klimatopmøde i april, og at Dan Jørgensen bliver inviteret med til ministermøde for forhandlinger i London. Det er diplomatisk håndværk, udenrigstjenesten udfører på vegne af regeringen for at sikre, at Danmark hele tiden er med.

Det kommer ikke af sig selv, at Danmark får en væsentlig placering i verdens klimadebat. Det er noget, udenrigstjenesten og også Klimaministeriet ligger sig i selen for at sikre. Og det har vi et helt globalt netværk af danske diplomater, som arbejder for."

Hvad er de vigtigste resultater, siden du blev udnævnt?

"Apropos Indien synes jeg, det grønne strategiske partnerskab her er enormt vigtigt. Og så det lederskab, vi har taget på skibsfart ude i verden. Desuden har vi sat gang i et internationalt skub for at få kul udfaset.

I hele verden er kul den vigtigste kilde til CO2 i atmosfæren, og nu er kuludfasning på agendaen til G20-topmødet blandt regeringschefer i slutningen af oktober. Det har Danmark haft en markant rolle i at skubbe på."

Hvordan ser en almindelig dag ud for dig?

"Hvis vi tager min tur til Korea i sommer: Dagen begyndte med briefing fra tænketanke og ngo'er, der svarer til koreanske Greenpeace. Så havde vi møder med ministeriet for industri og energi. Så havde jeg møde med det koreanske udenrigsministerium og deres klimaambassadør. Bagefter mødtes vi med viceministeren i Miljøministeriet.

Derefter med et parlamentsmedlem, der repræsenterer den provins i landet, der gerne vil være vært for klimaforhandlinger i landet om to år. Herefter blev jeg interviewet til koreansk tv om Danmarks grønne omstilling og havde senere møde med formanden for det udvalg i parlamentet, der skal lave klima- og energilovgivningen for Korea.

Vi sluttede dagen med en reception hos ambassaden med repræsentanter fra Danmark og Korea."

frvi@borsen.dk

BLÅ BOG
Tomas Anker Christensen

VAR ambassadør i Egypten fra 2018 til 2020.

I ÅRENE 2015-2017 var han kabinetschef for formanden for generalforsamlingen, med særligt fokus på implementeringen af Paris-aftalen og FN's verdensmål

HAR været afdelingschef for Udenrigsministeriets Center for Globale udfordringer, hvor han bl.a. stod i spidsen for oprettelsen af 3GF. Et partnerskab for grøn omstilling.

TIDLIGERE ansat i FN-generalsekretærens kabinet, hvor han en periode var chef for generalsekretærens klimateam.

DE MANGE LED

Minegigant kæmper med

Det er en udfordring at sikre det fulde bidrag til bæredygtighedsstrategien flere tusinde kilometer væk. FLSmidth har skåret i antallet af leverandører

Trækasserne til FLSmidths unge industriprodukter bliver nu genbrugt igen og

Størstedelen af produktion i Bawal er manuel, men FLSmidth automatiserer l

Frederik Vincent, New Delhi
Simon Fals, New Delhi

Enorme jernstænger, pæle, hjul og klodser. Metal og maskiner i alle afskygninger strækker sig gennem de tre gigantiske, åbne fabrikshaller med 25 meter til loftet.

De udgør produktionsanlægget for den globale mine- og cementkoncern FLSmidth i Bawal, Indien, hvor 129 medarbejdere iført løse skjorter og bukser med tilhørende sikkerhedshjelme og -sko samler massivt industriudstyr til verdens cementproduktion.

Lyden af svejseapparater, hamren og det lokale tungemål tamil blander sig med den fugtige middagsvarme.

"Vi har fået meget mere vand, end vi plejer i regnsæsonen. Mere end i 12 år. Vi mærker også vejret ændre sig," fortæller produktionsleder Amit Kapoor.

Iført blå skjorte og hjelm viser han de enorme produktionslinjer frem. Det er svært at se, hvordan oceaner af maskineri og metal fra undergrunden er med til at bekæmpe klimaforandringer.

Men driften er nødvendig ifølge FLSmidth. Uden den er der ingen metaller til de batterier, der driver den grønne omstilling, og ingen materialer til at investere i infrastruktur i udviklingslande.

Mission zero

Siden 2019 har minekoncernen globalt arbejdet mod et særligt mål gennem sin "Mission Zero"-strategi. Selskabet vil i 2030 levere udstyr, der gør det muligt at drive cementproduktion og miner uden at udlede CO_2.

Cement- og mineindustrien står i dag sammenlagt for ca. 10 pct. af hele verdens CO_2-belastning, og FLSmidth spiller en stor rolle i at nedbringe den udledning.

Koncernen har derfor søgt og opnået optagelse i initiativet Science Based Targets, der validerer virksomheders plan for at reducere CO_2-udledning med henblik på at leve op til Paris-aftalen. Sværhedsgraden i den opgave vokser i takt med, at man bevæger sig ind på markeder langt fra Danmark.

"Det er hårdt arbejde, og der er man nødt til at sætte barren højt. Derfor har vi meldt os til Science Based Targets, hvor vi derigennem også laver due diligence hos flere af vores leverandører."

Sådan fortæller Asger Lauritsen, indkøbsdirektør i mine- og cementkoncernen FLSmidth, der selv har boet i den indiske by Mumbai. I dag har han ansvaret for leverandørkæderne i koncernens over 60 markeder, hvor især minedriften i Indien forventes at vokse markant de kommende år.

Korruption og kontrol

Mens landet er en vækstmotor med millioner af indbyggere, der rykker op i middelklassen, har Indien også været omdrejningspunktet for sager om korruption, elendige arbejdsforhold og miljøskade. Også med danske virksomheder som bl.a. Carlsberg, der har behandlet flere sager om systematisk korruption i sit indiske datterselskab. Mærsk blev i 2016 beskyldt for at sende skibe til uforsvarlig ophugning på den indiske strand Alang, og flere danske modevirksomheder trak i 2020 forbindelser til sydindiske garverier med sundhedsskadelige arbejdsforhold.

"Vi har rigtig mange folk ude for at kontrollere og følge op på sikkerhed, arbejdsforhold og klimatiltag. Det er ikke en garanti for, at der ikke sker ting, som er uden for vores virksomheds politik," siger Ager Lauritsen.

Han blev selv hyret ind til FLSmidth i 2016 for at skære i antallet af leverandører til koncernen. Hovedfokus var på at optimere indtjeningen, men i dag viser effekten sig også, når det kommer til det bæredygtige arbejde.

"Der er virkelig stor forskel på at kontrollere 1500 leverandører i forhold til 15.000," lyder det fra FLSmidth-direktøren. Selv om Indien er langt fra Danmark i både kultur og afstand, er han meget positiv over den generelle udvikling i Indien.

"Der er en hel tydelig forståelse af, at de ikke kan købe sig til vækst gennem fossile brændstoffer. Vores produktion i landet skal stadig gøres mere selvbærende med el og vand, men det går hele tiden fremad," siger Asger Lauritsen.

frvi@borsen.dk

FAKTA
FLSmidth i Indien

HAR KNAP 2500 ansatte og omsatte i 2020 for ca. 1,4 mia. kr.

SELSKABET opfører solceller på sine fabriksbygninger, genbruger regnvand og har købt et landareal på flere hektar udenfor Delhi til at plante skov.

TRÆ er ifølge FLSmidth en mangelvare i Indien, og selskabet har derfor lavet en model, der skal sikre, at mest muligt træ til indpakning af det tonstunge udstyr bliver genbrugt.

FLSmidth

Sikkerhedskultur er grundlaget for bæredygtighed

Frederik Vincent, New Delhi

Da Børsen besøger cement- og minekoncernen FLSmidths fabrik 100 km udenfor den indiske hovedstad Delhi er det ad flere omgange de sociale forhold, de indiske medarbejdere drejer samtalen ind på.

Om morgenen kan de køre i FLSmidths busser til arbejdet, de får varm mad i kantinen, og hvert år bliver familierne inviteret med til heldagsarrangementer. De forhold er ikke hverdagskost for alle indere. Og der kan virke langt til at skulle bekymre sig om klimaet, hvis man først for nylig har fået råd til varer som fjernsyn, mobiltelefoner og computere.

"Du ser en rigdom, der er helt ufattelig, og du ser fattigdom, der er ligeså svær at forstå. Når du besøger slumområderne, bliver du først rigtig ked af det."

Sådan fortæller Asger Lauritsen, indkøbsdirektør i FLSmidth, om sin tid i landet. Han har selv boet og arbejdet i Mumbai og har nu løbende kontakt til fabrikkerne og kontorer i Indien.

Vacciner og sikkerhed

Hvordan gør man så klima og miljø til en vigtig dagsorden i et land med ekstrem fattigdom? Asger Lauritsen mener, at FLSmidth er godt på vej til at skabe en arbejdsplads, hvor alle tager

> *Du ser en rigdom, der er helt ufattelig, og du ser fattigdom, der er ligeså svær at forstå*
>
> Asger Lauritsen, indkøbsdirektør, FLSmidth

l kontrol af strategi

igen ifølge selskabet.

bende gennem indkøb af nye maskiner.

Amit Kapoor er daglig leder af FLSmidths produktion i Bawal og er uddannet ingeniør.

l hos FLSmidth i Indien

ansvar for både miljø og hinanden.

Det er bl.a. sket ved at udvikle en sikkerhedskultur, hvor mennesket står i første række, argumenterer han.

"En fabrik er en farlig arbejdsplads, så vi skal selvfølgelig sørge for at filtrere luften og uddanne alle ansatte i, hvordan de arbejder så sikkert som muligt. Det er ikke nødvendigvis noget, den almindelige medarbejder i Indien har været vant til tidligere."

"Det med at tage et ansvar over for de ansatte, deres sundhed og deres familier er virkelig vigtigt, hvis man vil motivere dem til også at have overskud til klima og miljø," tilføjer Asger Lauritsen og henviser til, at FLSmidth i Indien har vaccineret mere end 2000 medarbejdere og deres familier.

Asger Lauritsen medgiver, at der stadig er behov for, at den indiske afdeling af FLSmidth bliver mere selvkørende, når det gælder bæredygtighed. Desuden har medarbejderne et privatliv, hvor FLSmidth har meget begrænset indflydelse på deres adfærd, ligesom det gælder i alle andre lande.

"Det er jo en svær øvelse at påvirke, hvordan familierne lever privat, og i det hele taget er det måske ikke op til os at sørge for, at de lever, hvad man kan kalde, en bæredygtig livsstil. Men hvis vi prøver at bygge fundamentet for, at medarbejderne generelt har det godt, så er det alt andet lige en hjælp til at arbejde mere bæredygtigt."

Købekraft og klima skal spille sammen

Frederik Vincent, New Delhi

Den grønne omstilling og hastige økonomiske vækst i et kæmpeland som Indien rummer både store udfordringer og muligheder. Ud af 189 lande ligger Indien nummer 131 på det globale Human Development Index, der tager højde for bl.a. befolkningens levestandard, uddannelse og sundhed. FN forventer, at Indien inden for få år vil overhale Kina som verdens mest folkerige, og ifølge prognoser vil flere hundrede mio. indbyggere rykke op i den købekraftige middelklasse frem mod 2030.

"Omstillingen er ikke nødvendigvis betinget af klimaforandringer eller Paris-aftalen. Der er et kæmpe drive for at hæve levestandarden, og det medfører at købe elektronik, køretøjer og andre varer, som vi er vant til i vestlige lande," fortæller ambassadør i Indien Freddy Svane, der siden 2014 opbygget et indgående kendskab til landet.

Til gengæld er han de seneste år blevet positivt overrasket over det arbejde, Indiens regering har igangsat for at arbejde ind i den grønne omstilling. Foruden mål om vedvarende energi og produktion af grøn brint har der været særligt fokus på at bekæmpe korruption og forbedre forhold for den fattigste del af befolkningen.

"Digitaliseringen i landet er voldsom. På samfundsplan er det vigtigste element nok, at pengestrømme mellem offentlige myndigheder er blevet gjort digital. Jo mindre papir, jo mindre korruption," fortæller Freddy Svane.

"Når regeringen frigav midler til f.eks. at forbedre adgangen til drikkevand, skulle pengene fysisk gå igennem alle departementer, ned gennem de forskellige regioner og ud til de enkelte landområder. Der var meget få midler, som nåede ud til befolkningen," tilføjer han og fremhæver et eksempel på den forbedrede model.

Den indiske regering har sat, hvad der svarer til, 310 mia. kr. af til at give over 197 mio. husstande rørføring med rent drikkevand inden 2024.

"Og familier i selv de mindste landsbyer kan via en app gå ind at se, hvordan status er på arbejdet i deres landsby, og hvornår de kan forvente at få adgang til vand," siger Freddy Svane.

KOMMENTAR

Nedbryd politiske siloer og høst fordele af vedvarende energi

af Kristoffer Böttzauw, direktør i Energistyrelsen

"Denmark has the skills, India has the scale". Sådan ynder Indiens nuværende premierminister, Narendra Modi, at beskrive potentialet i det myndighedssamarbejde, som Danmark har med Indien om grøn omstilling.

Mens mange landes energisystemer ofte er bygget op efter en gammeldags silotankegang, hvor én myndighed har ansvaret for varme, én for elektricitet osv. Dermed opnår de ikke de synergieffekter, som vi har herhjemme, hvor vi har sammentænkt løsninger, så vi f.eks. kan udnytte spildvarme eller skrue ned for kraftværker og op for vind.

Danske erfaringer inden for langsigtet energiplanlægning, integration af vedvarende energi og energieffektiviseringer er derfor med i den rygsæk, som vi møder andre landes myndigheder med.

Det er samarbejder, der strækker sig over flere år, for hvert land har sit eget udgangspunkt, og lovgivning tager tid. Men ved at dele vores palet af "do's and don'ts" er der konkret inspiration at hente, og på den måde kan vi sammen øge chancen for at indfri ambitiøse klimamål.

Præcis som premierminister Modi har set; et myndighedssamarbejde, der har stort grønt potentiale, og er til gavn for alle danske som udenlandske aktører, der mestrer grønne teknologier og løsninger.

> "At skifte fra fossile energikilder som f.eks. kul til energikilder som vind og sol, hvor produktionen svinger afhængigt af vind og vejr, stiller nye krav til elsystemet om fleksibilitet"

Mission energi

De gode grønne relationer imellem Danmark og Indien blev for nylig sat i gang med et besøg af klima-, energi- og forsyningsminister Dan Jørgensen (S), der sammen med en dansk erhvervsdelegation var i Indien for bl.a. at indvie et nyt dansk-indisk videnscenter om havvind.

Videnscentret er det seneste knopskud af samarbejdet.

Energistyrelsen hjælper Indien med at komme i mål med landets ambitiøse plan om at etablere hele 450 gigawatt vedvarende energi, herunder 30 gigawatt havvind, der skal levere strøm i indernes stikkontakter allerede i 2030.

Blot for at sætte det tal i perspektiv, så har vi i Danmark p.t. 2,3 gigawatt havvind i drift. Men det er ikke kun Indien, der forventer, at havvind bliver en vigtig brik i deres grønne omstilling.

Også lande som Sydkorea, Japan, Vietnam og USA har, med inspiration fra Danmark, udset sig havvind som et væsentligt bidrag til deres energiomstilling.

Syvdoblet potentiale globalt

Energistyrelsen arbejder ud fra værdifuld viden og erfaringer opbygget igennem årtier, som vi bringer i spil i 19 lande rundt omkring i verden.

Der er nemlig afgørende forudsætninger, som skal på plads, før erhvervslivet kan sætte ind og høste markedspotentialet inden for havvind.

Et potentiale, som Global Wind Energy Council estimerer vil være oppe på 235 gigawatt i 2030 mod 35 gigawatt globalt set i dag.

En af disse forudsætninger er politiske rammevilkår. For nylig efterlyste Ørsted og Vestas i et opråb i Børsen til alverdens ledere netop mere "smidige" rammevilkår globalt, som kan accelerere den grønne omstilling.

Rammevilkår og fleksibilitet

Rammevilkår har afgørende betydning for graden af risiko for hele fødekæden af investorer og leverandører.

Gode rammevilkår for vedvarende energi skaber tryghed for hele værdikæden samt åbner og modner markeder for grøn energiteknologi.

Rammevilkår gør det dog ikke alene.

Indien forventer at bygge 30 GW havvind frem mod 2030. Arkivfoto: Michael Drost-Hansen/Ritzau Scanpix

For hvordan omstiller man i det hele taget energisystemer, så vedvarende energi i stigende grad kan blive primære energikilder?

At skifte fra fossile energikilder som f.eks. kul til energikilder som vind og sol, hvor produktionen svinger afhængigt af vind og vejr, stiller nye krav til elsystemet om fleksibilitet.

Også her har Danmark mange svar baseret på vores mange års erfaring med grøn omstilling.

Tidligere ISS-direktør skal sælge grønt Danmark

State of Green har fået ny bestyrelsesformand. Tidligere ISS-direktør Jeff Gravenhorst skal stå i spidsen for organisationen, hvor landets grønne sektorer skal finde en fælles stemme over for udenlandske beslutningstagere

Jeff Gravenhorst var koncernchef for ISS fra 2010-2020. I dag er han blandt andet bestyrelsesformand for Rambøll. Arkivfoto: Marie Bentzon

Af Christian Østergaard

Der skal indgås kompromiser mellem magtfulde virksomheder og organisationer, når Danmarks grønne selskaber skal tale med samlet stemme til alverdens kunder og give danske løsninger størst mulig international gennemslagskraft.

Til den opgave blev tidligere ISS-topchef Jeff Gravenhorst udpeget torsdag. Han er ny bestyrelsesformand i State of Green, der som et samarbejde mellem erhvervslivet og det offentlige skaber kontakt mellem virksomheder med grønne løsninger og potentielle udenlandske kunder. Det sker blandt andet gennem besøg fra omkring 200 delegationer årligt af alt fra statsoverhoveder til embedsmænd og journalister, som bliver informeret og forbundet med danske virksomheder.

"Det er et kæmpe "purpose" for os, at hele verden står over for potentielt irreversible forandringer. Danmark kan ikke gøre ret meget i sig selv, men vi kan faktisk være med til at løse nogle problemer ved at promovere vores løsninger ude i verden," siger han.

"Samtidig er det et fantastisk erhvervsfremstød for danske virksomheder, fordi de har en evne til at løse nogle af de problemer, verden står over for," understreger Gravenhorst og tilføjer:

"Vi har for eksempel reduceret vores vandforbrug med 42 pct. siden 1980, og under 5 pct. af vores affald ender på en losseplads. Andre lande er jo grønne af misundelse, men hvordan er vi kommet dertil? Det er den slags løsninger. State of Green er ude at promovere."

Hvilken retning vil det udvikle sig under din ledelse?

"I dag er der altid nogen, der vil lytte, når man kommer ud som dansk virksomhed og vil tale om bæredygtighed. Det er blandt andet et resultat af det arbejde, der er gjort i State of Green gennem de sidste 13 år. Det, synes jeg, er meget flot arbejde."

"Jeg skal blive ved med at fokusere på god "stakeholder management". Det er vigtigt, at vi har en samlet enhed, og at vi formår at fokusere på de lande og områder, der giver den største impact. Vi kan prædike grøn omstilling over hele verden, men hvis vi skal have impact, skal vi udvælge nogle lande og gå dybt," siger Jeff Gravenhorst.

En ledelsesopgave

Jeff Gravenhorst er mest kendt som direktør i ISS frem til 2020, men er i dag bestyrelsesformand i bl.a. Rambøll. På posten i State of Green afløser han Torkil Bentzen, der blandt andet trak på mange års virke i energisektoren.

Dit cv vidner om mange års ledelseserfaring – men ikke nødvendigvis om bæredygtighed. Hvordan vil vi kunne se det i State of Green?

"Jeg har brugt ti år i Rambøll, hvor det har været en stor del af min hverdag, og i ISS arbejder man blandt andet med til at reducere affald og energiforbrug. Men derudover er det klart, at mit job i State of Green er en ledelsesopgave. Jeg skal ikke komme med formlerne. Det handler om at få stakeholdere til at mødes og få mere ud af dem og om at lytte og lave en organisation, der er god."

Hvordan opretholder du den gode organisation med så stærke parter, der har så tydelige interessekonflikter?

"Der er interessekonflikter, og sådan skal det være. Men det er også derfor, det er fornuftigt at have en samlende enhed. Der er samtidig afsmittende effekter fra den ene industri til den anden ved, at Danmark fremstår positivt – også når det kommer til at tiltrække talenter til Danmark."

"Man kunne sagtens forestille sig, at nogle af de stærke organisationer, der er med, kunne gå ud og lave denne type markedsføring selv, men de har interesse i, at vi binder historien sammen. Der er selvfølgelig diskussion af, om vi promoverer for eksempel den ene energiform nok i forhold til den anden. Det er det stakeholderbillede, som jeg skal være med til at få til at fungere. Det har State of Green over en kam har været i stand til at gøre på fornuftig vis."

Vi kan prædike grøn omstilling over hele verden, men hvis vi skal have impact, skal vi udvælge nogle lande og gå dybt

Jeff Gravenhorst, bestyrelsesformand, State of Green

2000

beslutningstagere fra udlandet besøger State of Green i København hvert år

OVERBLIK
State of Green

BLEV ETABLERET i 2008 som et offentlig-privat partnerskab under navnet Klimakonsortiet for at skabe kontakt mellem danske virksomheder og beslutningstagere i udlandet, såvel i den offentlige som i den private sektor.

EJERNE bag organisationen er Klimaministeriet, Erhvervsministeriet, Udenrigsministeriet og Miljøministeriet samt Dansk Industri, Landbrug & Fødevarer, Dansk Energi og Wind Denmark